

22. 2. 2008

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Postavení zajištěných věřitelů podle nového insolvenčního zákona

Nová právní úprava úpadkového práva provedená zák. č. [182/2006](#) Sb., insolvenčním zákonem rozeznává vedle skupiny věřitelů pohledávek za majetkovou podstatou a jim postavených naroveň tři základní skupiny věřitelů, a to zajištěné věřitele, nezajištěné věřitele a tzv. podřízené věřitele.

Zajištěným věřitelem (dle terminologie zák. č. [328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání odděleným věřitelem) je věřitel, jehož pohledávka je zajištěna majetkem, který náleží do majetkové podstaty, a to zástavním právem, zadržovacím právem, omezením převodu nemovitosti, zajišťovacím převodem práva nebo postoupením pohledávky k zajištění anebo obdobným právem podle zahraniční právní úpravy. Z obsahového hlediska tak definice zajištěného věřitele odpovídá úpravě zákona o konkursu a vyrovnání s dodatkem, podle kterého je zajištěným věřitelem i ten věřitel, který je nositelem práva obdobného podle zahraniční právní úpravy. Zajištěný věřitel podle zahraniční právní úpravy dokládá své zajištění osvědčením vydaným příslušným orgánem cizího státu.

Práva na uspokojení ze zajištění mají podle insolvenčního zákona narozdíl od předchozí právní úpravy i věřitelé, kteří tato práva získali v době dvou měsíců před podáním insolvenčního návrhu.

Postavení zajištěného věřitele ovšem nemá věřitel, jehož pohledávka je zajištěna majetkem třetí osoby (nikoli tedy majetkem dlužníka spadajícím do majetkové podstaty). Takový věřitel, jehož pohledávka je zajištěna majetkem třetí osoby, má možnost domáhat se uspokojení své pohledávky z tohoto majetku mimo insolvenční řízení. V důsledku toho třetí osoby, od nichž lze toto plnění požadovat, mohou přihlásit svoji pohledávku podmíněně, která jim proti dlužníku vznikne až tehdy, jestliže budou plnit namísto dlužníka.

Zajištění věřitelé tvoří v insolvenčním řízení skupinu, která se svým postavením a svými zájmy výrazně odlišuje od ostatních skupin věřitelů. Právě s ohledem na jejich práva ze zajištění nabytá před zahájením insolvenčního řízení je jim dána možnost významně ovlivňovat průběh insolvenčního řízení. Pro přijetí samotného usnesení o způsobu řešení úpadku (konkursem nebo reorganizací) musí vždy na schůzi věřitelů hlasovat nejméně polovina všech přítomných zajištěných věřitelů počítaná podle výše jejich pohledávek.

Zajištěný věřitel má dále možnost udělovat insolvenčnímu správci pokyny při správě předmětu zajištění, kterými je insolvenční správce vázán. Obdobné platí i pro zpeněžení majetku určeného k zajištění příslušné pohledávky. Insolvenční správce se může od pokynů zajištěného věřitele odchýlit jen tehdy, má-li za to, že předmět zajištění lze zpeněžit výhodněji; v takovém případě musí nejprve požádat insolvenční soud o jejich přezkoumání v rámci dohlédací činnosti. Zpeněžením věci, práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty v konkursu zaniká zajištění pohledávky zajištěného věřitele, a to i v případě, že nepodal přihlášku své pohledávky.

Zvláštním problémem dosavadního českého konkursního práva byla i okolnost, že oddělení / zajištění věřitelé se v konkursním řízení uspokojovali jen do výše 70% výtěžku zpeněžení majetku, který

zajišťoval jejich pohledávku. Uvedené mělo za následek významné oslabení zajišťovací funkce zajišťovacích institutů. Insolvenční zákon takovéto omezení již neobsahuje. Zajištění věřitelé se tak uspokojují ze 100% výtěžku zpeněžení po odečtení nákladů na správu a zpeněžení, které jsou ovšem limitovány maximální částkou 9% z výtěžku zpeněžení a po odečtení částky připadající na odměnu správce. Nutno podotknout, že i odměna správce, pokud jde o její výši, doznala značných změn.

Zajištění věřitelé se uspokojí podle pořadí, v jakém vznikl právní důvod zajištění, z té části výtěžku, který na ně připadá, nedohodnou-li se písemně jinak. Neuspokojená část jejich pohledávky se považuje za pohledávku přihlášenou a uspokojí se stejně jako tyto pohledávky.

Aby byl věřitel posuzován jako zajištěný věřitel a měl i odpovídající práva, musí v přihlášce uvést, že uplatňuje právo na uspokojení své pohledávky ze zajištění a označit druh zajištění a dobu jeho vzniku; nestane-li se tak, má se za to, že právo na uspokojení přihlašované pohledávky ze zajištění v insolvenčním řízení uplatněno nebylo.

Pro úplnost uvádím, že zcela specifické postavení mají zajištění věřitelé v rámci reorganizace. V oddlužení pak naopak tyto věřitelé žádná práva nemají, neboť oddlužením nemohou být ani dotčeni.

JUDr. Lubomír Lanský, Mgr. Anna Bartůňková
[AK HOLEC, ZUSKA & Partneři](#)

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)